

21.11.2022

Asia/4

§ 811

V 7.12.2022, Hallintosäännön muuttaminen, kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan muutoksia

HEL 2022-013188 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.1.2023 lukien.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleissa 19 ja 21 luku "8b" muutettiin luvuksi "8a". Myös liite korjattiin vastaavalta osin.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö voimaan 1.1.2023 muutokset näkyvissä Khs 21.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian muutosehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten tehtävien hoitamisesta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Laeilla työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain (jäljempänä kotoutumislaki) sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain

muuttamisesta (HE 84/2022 vp) toteutetaan kotoutumislakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2023, ja niihin on varauduttava hallintosäännön muuttamisella.

Kotoutumislain 88 a §:ssä todetaan hyvinvointialueesta säädetyn soveltuvin myös Helsingin kaupunkiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettu laki velvoittaa Helsingin kaupungin eriyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen talouden muusta kaupungin taloudesta.

Jatkossa kotoutumislaisissa säädetään erikseen kunnan, hyvinvointialueen sekä työ- ja elinkeinohallinnon järjestämistä kuuluvalle kuuluvista kotoutumista edistävistä toimenpiteistä ja palveluista. Helsingissä kunnalle aiemmin kuuluneiden tehtävien järjestämistä kuuluu jakautuu kunta-Helsingin sekä kotoutumislaisissa tarkoitettuja hyvinvointialueen tehtäviä hoitavan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välille. Valtaosa kotoutumislain tehtävistä jää kunta-Helsingin järjestämistä kuuluvalle.

Suurta osaa kunnalle kuuluvista kotoutumislain mukaisista tehtävistä on tähän asti hoidettu Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttoyksikössä, mutta jatkossa ne eivät siis enää kuulu sosiaali- ja terveystoimialan järjestämistä kuuluvalle. Kotoutumislain mukaisien tehtävien eriyttämisestä ja siirtymävaiheen toimeenpanon varmistamisesta johtuen kansliapäällikön toimivaltaan ehdotetaan lisättäväksi päättäminen kotoutumisen edistämistä annetun lain tarkoittamalla tavalla kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Kunnalle kuuluvien tehtävien erillisyydestä johtuen siihen liittyvä toimivalta on perusteltua osoittaa kokonaisuudessaan kansliapäällikölle, jolloin kansliapäällikkö voi siirtää toimivallan kaupungin organisaatiossa tarkoituksenmukaisille tahoille, mukaan lukien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Ehdotettu sääntömuutos tukee kaupungin kykyä varautua ja tarjota palveluita laajan maahanmuuton tilanteessa, mikä on tärkeää Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa Ukrainassa. Kansliapäälliköllä olisi jatkossa toimivalta osoittaa kunnalle kuuluva kotoutumisen edistämistä tehtäviin liittyvä toimivalta edelleen myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siten, että talouden eriyttämisvaatimuksesta huolehditaan ja kunta-Helsinki korvaa sotepe-toimialalle tehtävän hoitamiseen liittyvät kulut. Valtio korvaa kunta-Helsingille näistä tehtävistä aiheutuvat kulut sekä laskennallisilla että erikseen haettavilla korvauksilla.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi on tähän asti vastannut kotoutumislain mukaisesti erityisesti työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palveluprosessista; toimialalla on jatkossakin paras kyky jatkossakin huolehtia tästä tehtävästä. Työvoiman ulkopuolisten kotoutujien kohderyhmässä

korostuu erittäin voimakkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarve yleisten kotoutumista tukevien palveluiden kuten kielikoulutuksen sekä työelämävalmiuksia tukevien palveluiden rinnalla. Tällöin tarkoituksenmukaisinta ja kaupungin resurssien käytön kannalta tehokkainta on, että kotoutumissuunnitelman laatii se taho, jossa asiakas muutenkin asioi tai jonka palveluita hän enimmäkseen tarvitsee.

Jos työvoimaan kuulumattoman asiakkaan kotoutumissuunnitelma laadittaisiin erillään sosiaali- ja terveystalvveluista, kotoutumisprosessin varhaisessa vaiheessa olisi vaikeaa arvioida tämän sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarvetta, esimerkiksi alaikäisen kotoutujan tai lapsiperheen tilannetta taikka ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen liittyviä tekijöitä.

Valtaosa helsinkiläisistä kotoutumisvaiheen asiakkaista kuuluu työvoimaan, ja he ovat siten työnhakijoina ja työllistymistä edistävien palveluiden piirissä. Heidän osaltaan kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät säilyisivät jatkossakin kaupunginkanslian elinkeino-osastolla työvoima ja maahanmuutto -yksikössä, jonne tehtävien hoitamiseen liittyvä toimivalta on jo aiemmin siirretty työllisyyden kuntakokeilun käynnistymisen yhteydessä.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 31.10.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisätään uusi 8b kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

8b kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Kaupunginkanslian ehdotus hallintosäännön muuttamiseksi jäsenten nimeämisestä HUS-yhtymän toimielimiin sekä yhtymäkokousedustajan nimeämisestä ja toimiohjeiden antamisesta kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 16 §:n mukaan HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen kunkin Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus ja Helsingin kaupungin hallitus valitsevat 1-3 edustajaa sen mukaan kuin perussopimuksessa sovitaan. Valitut yhtymäkokousedustajat käyttävät hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin äänivaltaa yhdessä. Lain esitöiden

mukaan yhtymäkokousedustajat valitaan kutakin kokousta varten ja tämä mahdollistaa ohjeiden antamisen edustajille kokouksiin.

Helsingin kaupunginvaltuusto ja Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot ovat hyväksyneet HUS-yhtymän perussopimuksen väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän esityksen mukaisesti. Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokouksessa kutakin jäsentä edustaa yksi edustaja. Yhtymäkokousedustajalle on nimettävä henkilökohtainen varaedustaja. Yhtymäkokous valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Kaupunginhallituksen toimivalta yhtymäkokousedustajien nimeämiseen perustuu suoraan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettuun lakiin. Selkeyden vuoksi se ehdotetaan kuitenkin lisättäväksi nimenomaisena määräyksenä myös hallintosääntöön.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 23.5.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momenttiin lisätään uusi 8b kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus

8b päättää jäsenten ja jäsen ehdokkaiden nimeämisestä HUS-yhtymän toimielimiin, edustajan ja varaedustajan nimeämisestä HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen sekä toimiohjeiden antamisesta kaupunkia HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan muutosehdotus HAM Helsingin taidemuseon säätiöimisen johdosta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2022 hyväksynyt kaupungin taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämisen HAM Helsingin taidemuseosäätiöön 1.1.2023 alkaen. Säätiöiminen edellyttää muutoksia hallintosääntöön.

Hallintosäännöstä on tarkoitus poistaa taidemuseotoimintaa koskeva kohta, koska jatkossa kaupunki ei enää vastaa taidemuseotoiminnasta. Muutos koskee hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 2 momentin 2 kohtaa, jonka mukaan kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Taidemuseon säätiöimisen jälkeen kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnoista.

21.11.2022

Asia/4

Koska taidemuseokokoelma jää säätöimisen jälkeenkin kaupungin omistukseen, hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 1 momenttia, jonka mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä, ei muuteta.

Jotta HAM Helsingin taidemuseosäätiö hyväksyttäisiin valtiosuuteen oikeutetuksi, museolain 5 §:n 6 kohta edellyttää, että kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa. Hallintosäännön lisäksi taidemuseokokoelmasta on määräys kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännössä. Sen mukaan kaupunki vastaa siitä, että museoiden kokoelmat säilyvät museokokoelmina museotoimintaa tehtävänään järjestävän oikeuskelpoisen, yksityisen tai julkisen toimijan hallinnassa silloinkin, jos kaupunki luopuu museoiden ylläpidosta. Myöskään tätä määräystä ei muuteta.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 23.5.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 2 momentin 2 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

2 Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista alueellisista erityistehtävistä, joista lailla on erikseen säädetty.

Kaupunginkanslian muutosehdotus kansalliskielilautakunnan osalta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kansalliskielilautakunta huolehtii 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä säädetyistä tehtävistä. Kansalliskielilautakuntaa koskevasta 25 luvun 6 §:n 2 momentin 3 kohdasta korjataan toimikuntaa koskeva viittaus lautakunnaksi.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 25 luvun 6 §:n 2 momentin 3 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Lisäksi kansalliskielilautakunnan tehtävänä on kaupungin toimintaa koskien:

21.11.2022

Asia/4

3 käsitellä kaksikielisyyden suunnitelmallista edistämistä kaupungin toiminnassa sekä raportoida kaksikielisyyden toteutumisesta sekä kaupungin palvelujen ja henkilöstön kielivarannon kehittämistyöstä lautakunnan määrittelemillä kohdealueilla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosäätö, voimaan 1.1.2023 muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala